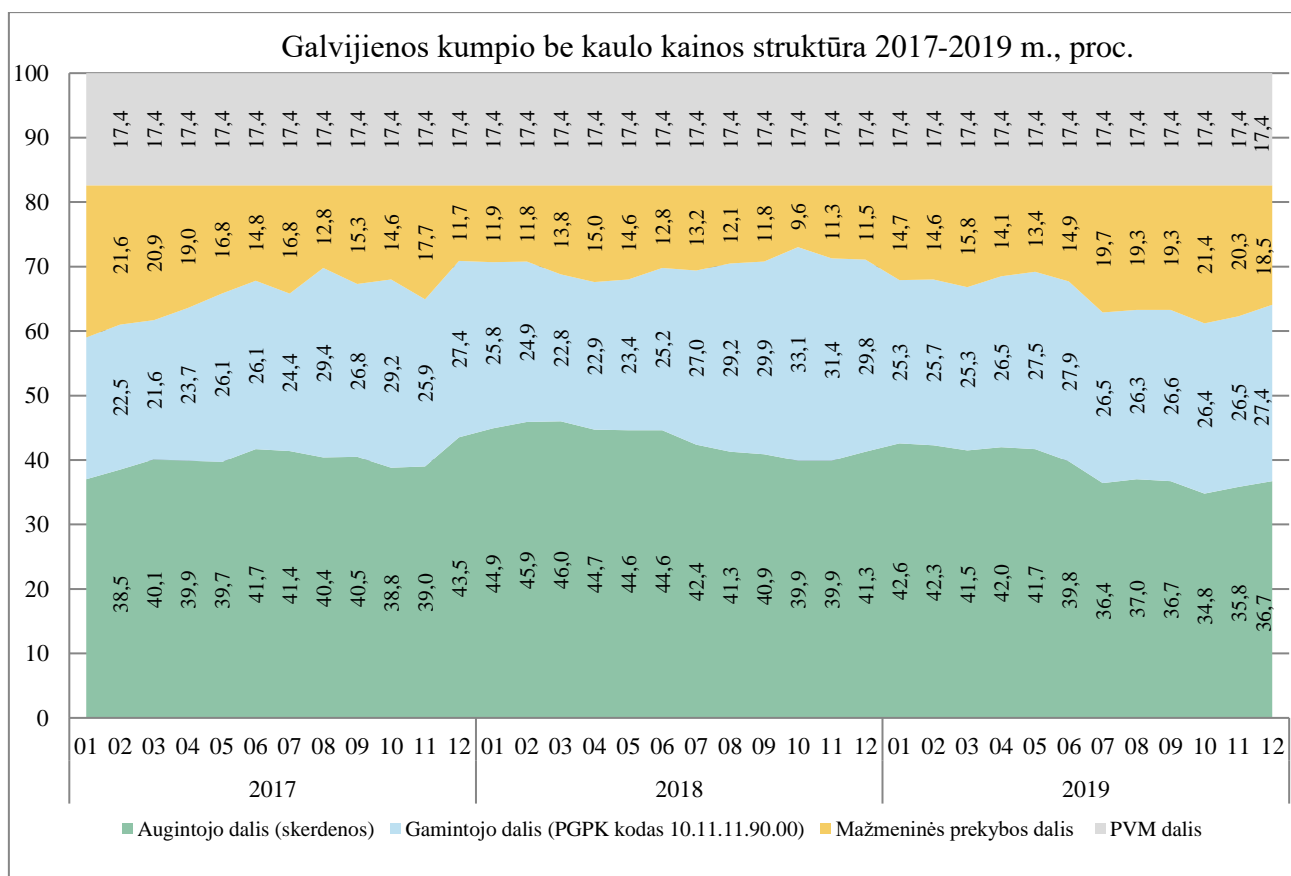

Galvijienos rinkos 2019 m. IV ketvirčio apžvalga

2019 m. IV ketvirtį, palyginti su 2019 m. III ketvirčiu, galvijienos kumpio be kaulo grandinėje sumažėjo tik augintojo dalis – 0,9 proc. punktu (iki 35,8 proc.), o gamintojo ir mažmeninės prekybos dalys padidėjo, t. y. gamintojo dalis padidėjo 0,3 proc. punktu (iki 26,8 proc.), mažmeninės prekybos dalis – 0,6 proc. punktu (iki 20,0 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. visos mažmeninės kainos.

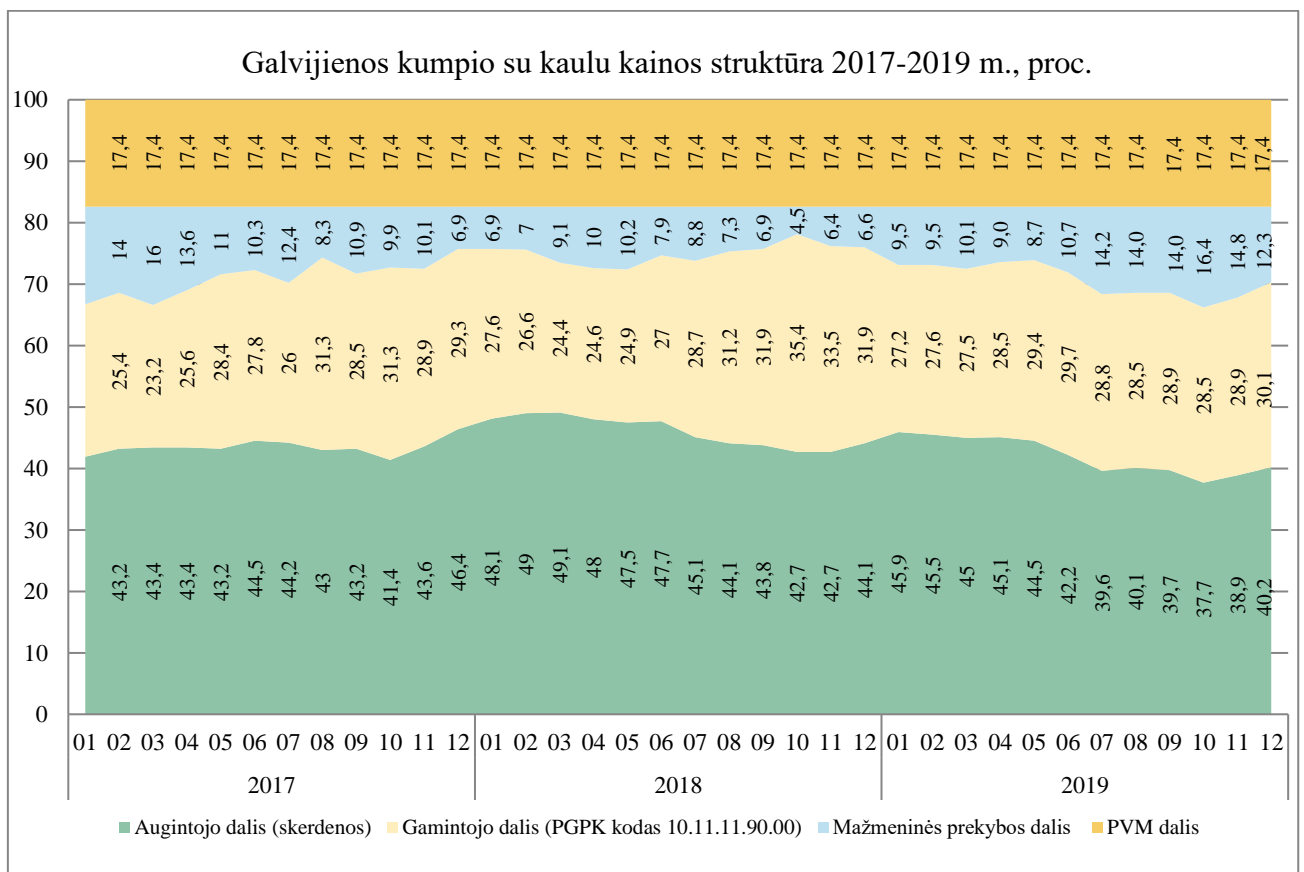

Pastabos:

1. Į vidutinės mažmeninės kainos apskaičiavimą neįtrauktos akcinės kainos.
2. PGPK kodas 10.11.11.90.00 – švieži arba atšaldyti jautienos ir veršienos gabalai.

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

Analizuojamą laikotarpį, palyginti su 2019 m. III ketvirčiu, *galvijienos kumpio su kaulu* grandinėje sumažėjo tik augintojo dalis – 0,9 proc. punktu (iki 38,9 proc.), o gamintojo ir mažmeninės prekybos dalys padidėjo, t. y. gamintojo dalis padidėjo 0,5 proc. punktu (iki 29,2 proc.), mažmeninės prekybos dalis – 0,4 proc. punktu (iki 14,5 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. visos mažmeninės kainos.

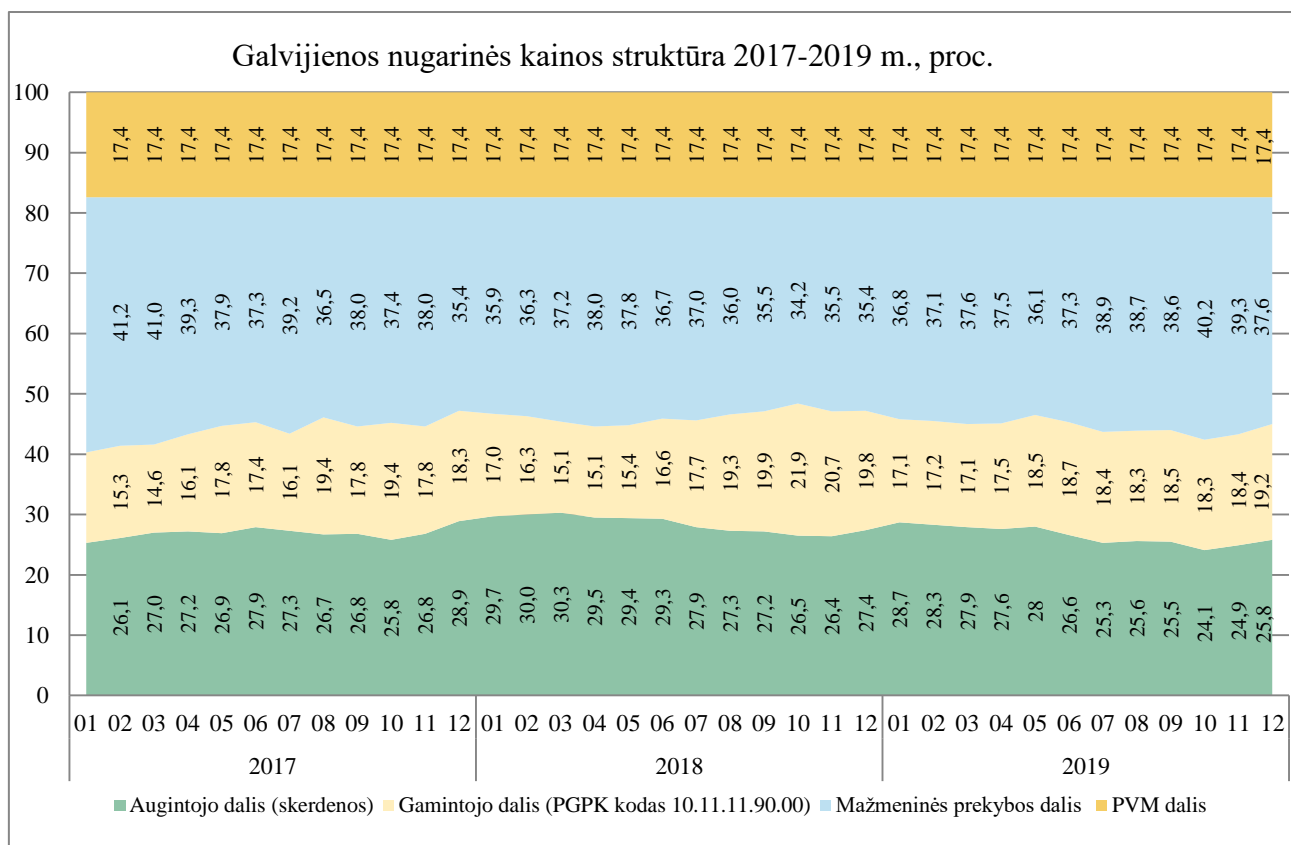

Pastabos:

1. Į vidutinės mažmeninės kainos apskaičiavimą neįtrauktos akcinės kainos.
2. PGPK kodas 10.11.11.90.00 – švieži arba atšaldyti jautienos ir veršienos gabalai.

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

2019 m. IV ketvirtį, palyginti su 2019 m. III ketvirčiu, *galvijienos nugarinės* grandinėje sumažėjo tik augintojo dalis – 0,5 proc. punktu (iki 25,0 proc.), o gamintojo ir mažmeninės prekybos dalys padidėjo, t. y. gamintojo dalis padidėjo 0,2 proc. punktu (iki 18,6 proc.), mažmeninės prekybos dalis – 0,3 proc. punktu (iki 39,0 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. visos mažmeninės kainos.

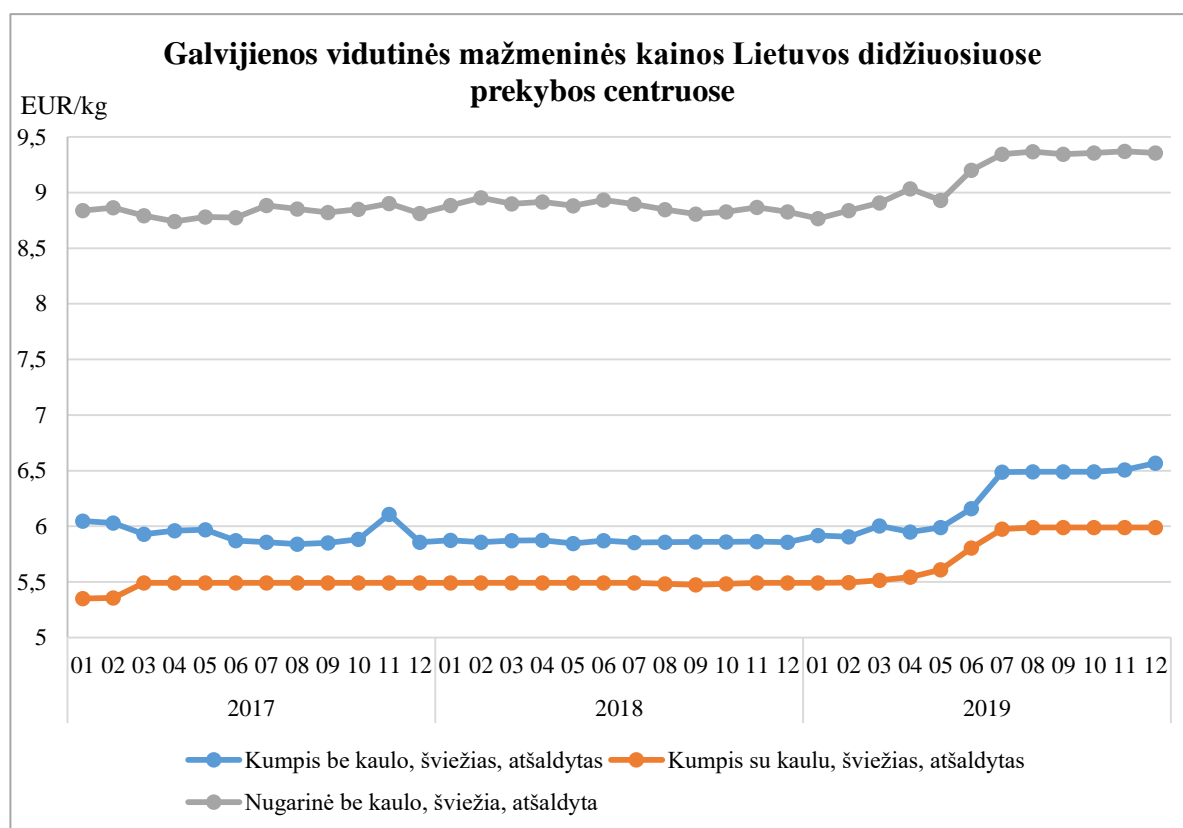
Pastabos:

1. Į vidutinės mažmeninės kainos apskaičiavimą neįtrauktos akcinės kainos.
2. PGPK kodas 10.11.11.90.00 – švieži arba atšaldyti jautienos ir veršienos gabalai.

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

2019 m. IV ketvirtį, palyginti su 2019 m. III ketvirčiu, galvijienos produktų vidutinės **mažmeninės** kainos (neįskaitant akcinių) Lietuvos didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse kito nežymiai. Pavyzdžiui, galvijienos *kumpio be kaulo* kaina padidėjo 0,50 proc. (0,03 EUR/kg, iki 6,52 EUR/kg), *nugarinės* ir *kumpio su kaulu* – po 0,09 proc. (0,01 EUR/kg), atitinkamai iki 9,36 EUR/kg ir 5,99 EUR/kg.

Tačiau 2019 m. IV ketvirtį, palyginti su 2018 m. IV ketvirčiu, visų minėtų galvijienos produktų mažmeninės kainos buvo ženkliai didesnės, pavyzdžiui, *kumpio be kaulo* – 11,29 proc. (0,66 EUR/kg), *kumpio su kaulu* – 9,11 proc. (0,50 EUR/kg), *nugarinės* – 5,89 proc. (0,52 EUR/kg).

Pastabos:

1. Kainos registruojamos Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Alytaus ir Marijampolės miestų „Maxima“, „Iki“, „Rimi“, „Norfa“ ir „Lidl“ prekybos tinklų parduotuvėse.

2. Apskaičiuojant vidutines mažmenines produktų kainas, neįtraukiamos trumpalaikių nuolaidų (akcijų) kainų vertės.

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

Lyginant vidutinę mažmeninę *galvijienos nugarinės* kainą Lietuvos sostinėje su Latvijos ir Čekijos sostinėse buvusiomis kainomis, matyti, kad praėjusių metų paskutinį ketvirtį, palyginti su 2019 m. III ketvirčiu, mažiausiai ji pakito mūsų šalies sostinėje (padidėjo 1,04 proc.), o labiausiai atpigo Rygoje (12,49 proc.).

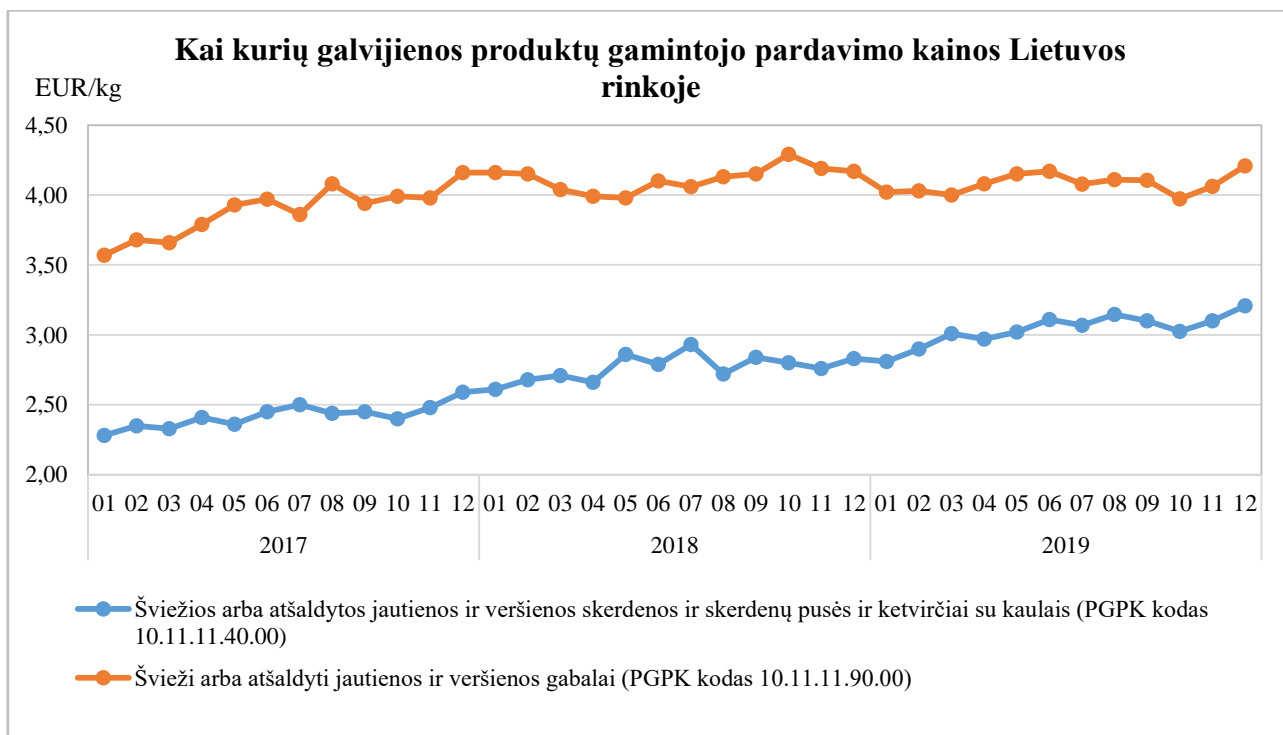
Mažmeninės galvijienos nugarinės kainos kai kuriose ES šalių sostinėse, EUR/kg

	2017				2018				2019				Pokytis %	
	10 sav.	23 sav.	36 sav.	49 sav.	10 sav.	23 sav.	36 sav.	49 sav.	10 sav.	23 sav.	36 sav.	49 sav.	ketvirčio*	metų
Vilniuje	8,87	8,8	8,8	8,8	9,06	9,06	9,06	9,06	9,06	9,12	9,59	9,69	1,04	6,99
Rygoje	-	-	7,47	9,65	-	-	-	7,32	7,71	11,57	9,37	8,2	-12,49	12,02
Prahoje	8,27	9,15	9,12	8,83	8,16	9,56	9,18	8,76	8,64	9,06	10,31	9,47	-8,15	8,11

*lyginant 2019 m. IV ketvirtį su 2019 m. III ketvirčiu

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

2019 m. IV ketvirtį, palyginti su 2019 m. III ketvirčiu, šviežių arba atšaldytų jautienos ir veršienos skerdenų ir skerdenų pusių, ir ketvirčių su kaulais (PGPK kodas 10.11.11.40.00) didmeninė (**gamintojo**) kaina Lietuvos rinkoje išliko stabili ir sudarė 3,11 EUR/kg, o šviežių arba atšaldytų jautienos ir veršienos gabalų (PGPK kodas 10.11.11.90.00) kaina sumažėjo vos 0,49 proc. (0,02 EUR/kg) ir sudarė 4,08 EUR/kg. Gamintojo kainos pokytis labiausiai priklauso nuo parduodamos mėsos kokybės.

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

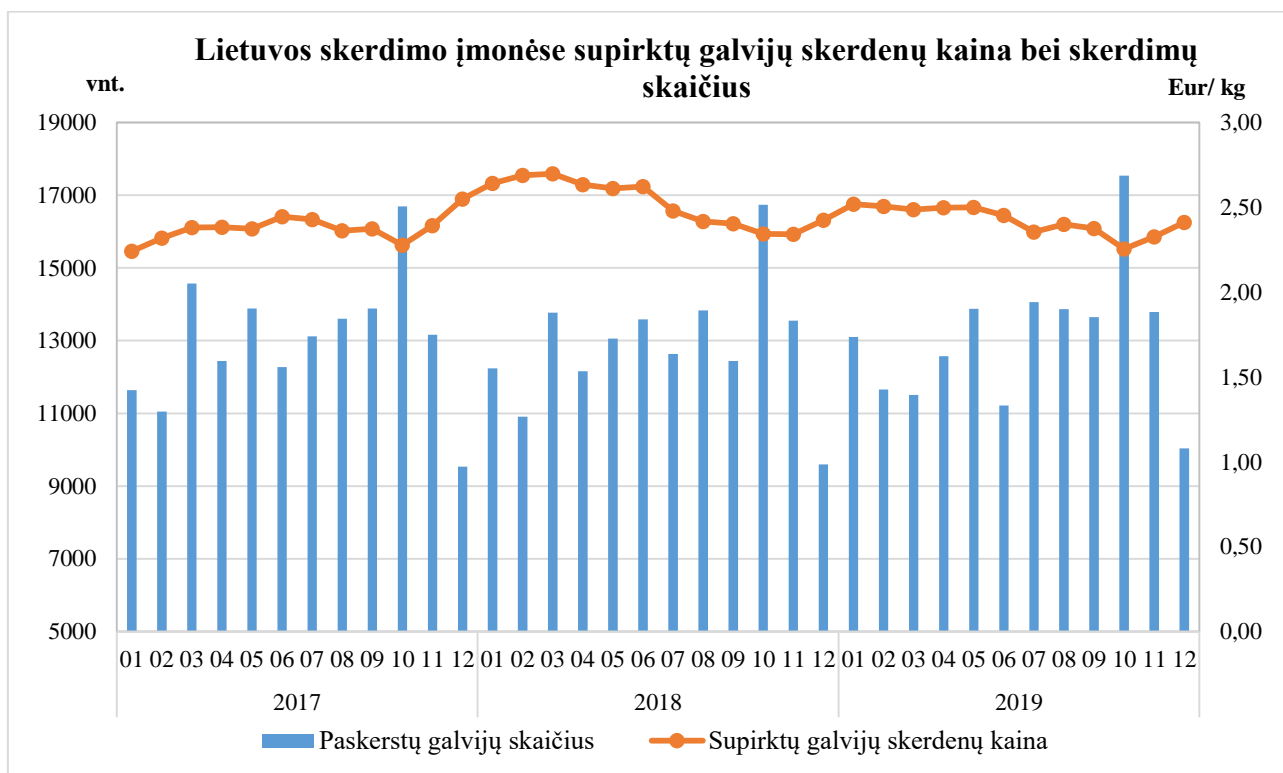
2019 m. IV ketvirtį supirktų galvijų skerdenų kaina sudarė 2,32 Eur/kg ir buvo mažiausia lyginant su visais 2019 m. ketvirčiais.

Lietuvos įmonėse supirktų ir suklasifikuotų galvijų skerdenų kainos, EUR/kg (be PVM)

Kategorija	2018 m.				2019 m.				Pokytis ketv.	Pokytis metų
	I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.	I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.		
Jauni buliai (A)	2,95	2,93	2,76	2,70	2,76	2,74	2,62	2,63	0,38	-2,59
Buliai (B)	2,88	2,87	2,68	2,63	2,74	2,73	2,59	2,56	-1,16	-2,66
Karvės (D)	2,40	2,35	2,20	2,13	2,24	2,21	2,17	2,09	-3,69	-1,88
Telyčios (E)	2,63	2,59	2,46	2,44	2,53	2,51	2,44	2,40	-1,64	-1,64
Vidutinė (A-Z)	2,68	2,62	2,43	2,36	2,50	2,49	2,38	2,32	-2,52	-1,69

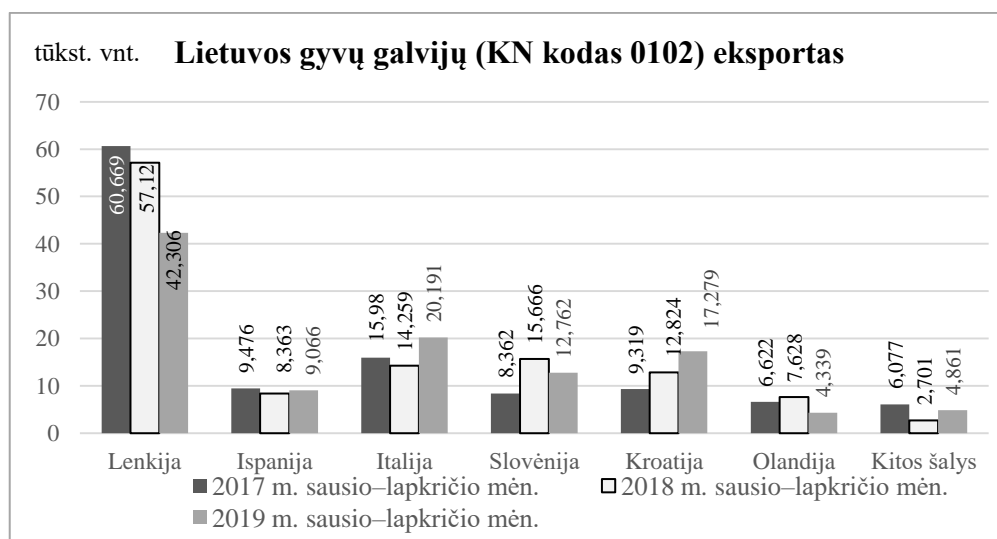
Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

Paprastai, IV ketvirtį galvijų supirkimo kaina labiausiai sumažėja spalio mėn., besibaigiant ganiavai, kada skerdimai padidėja trečdaliu, ir išauga gruodžio mėn, kada galvijų superkama mažiausiai. 2019 m. spalio mėn. supirktų galvijų skerdenų kaina, palyginti su rugsėjo mėn., sumažėjo 5,07 proc., o skerdimai padidėjo 28,49 proc. Lapkričio mėn. kaina padidėjo 3,12 proc., o gruodžio mėn. dar 3,67 proc. ir sudarė 2,41 Eur/kg.

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ)

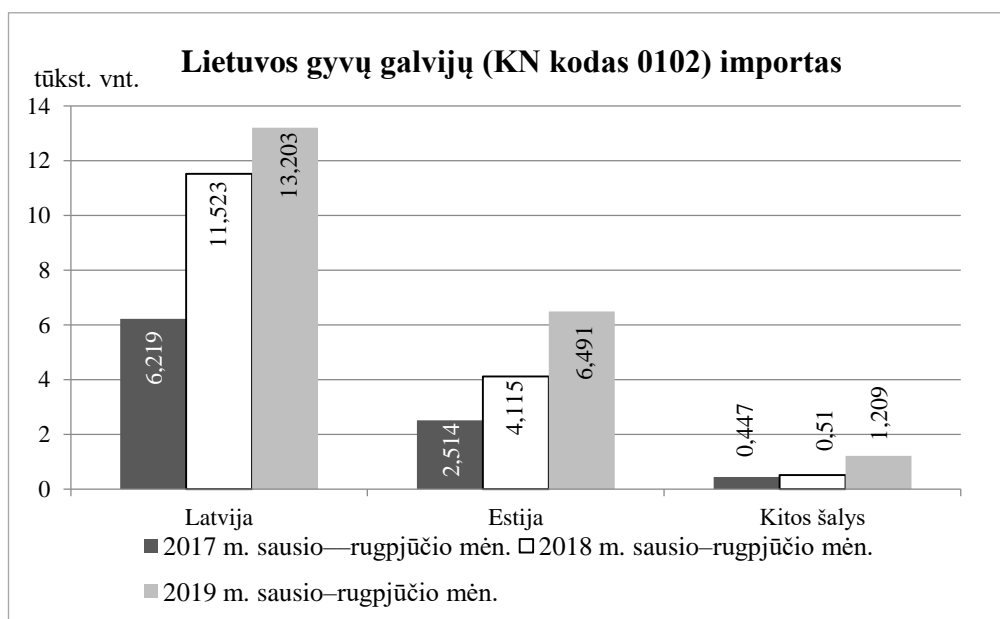
Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019 m. sausio–lapkričio mėn. Lietuva eksportavo 110,804 tūkst. gyvų galvijų (KN kodas 0102) – 6,54 proc. (arba 7757 galvijai) mažiau nei 2018 m. tuo pačiu laikotarpiu.

Šaltinis: STD

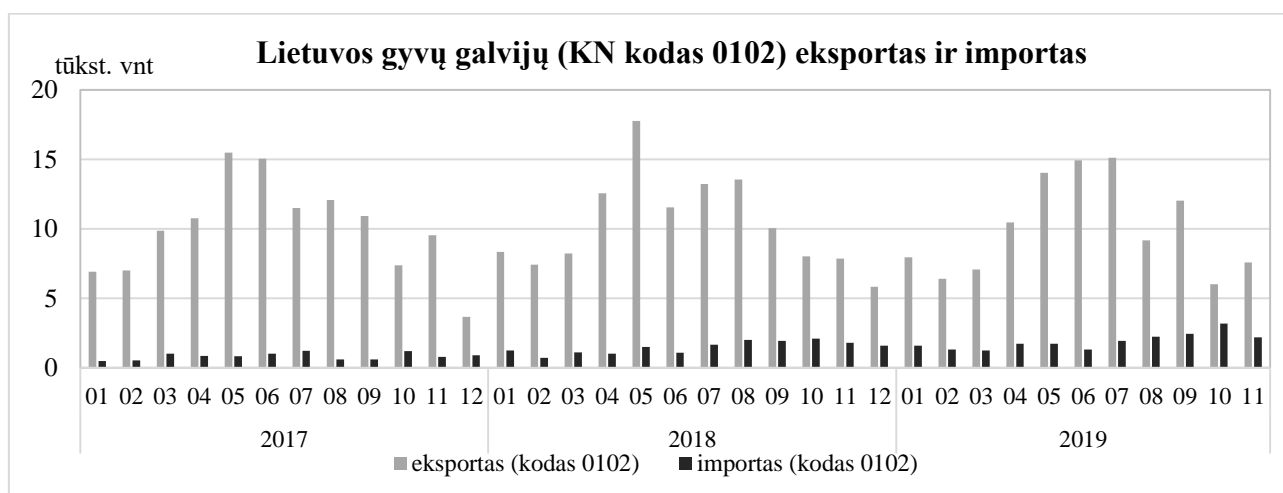
Pagrindinė eksporto šalimi išliko Lenkija, kuri analizuojamu laikotarpiu sudarė 38 proc. nuo viso gyvų galvijų eksporto. 2019 m. sausio–lapkričio mėn., palyginti su 2018 m. tuo pačiu laikotarpiu, eksportas į Lenkiją sumažėjo 25,93 proc. (arba 14814 vnt.), tačiau 41,6 proc. padidėjo į Italiją (arba 5932 vnt.) ir 34,74 proc. į Kroatiją (arba 4455 vnt.).

2019 m. sausio–lapkričio mėn., palyginti su 2018 m. sausio–lapkričio mėn., gyvų galvijų importas į Lietuvą padidėjo 29,45 proc. (arba 4755 vnt.) ir sudarė 20,903 tūkst. vnt.

Šaltinis: STD

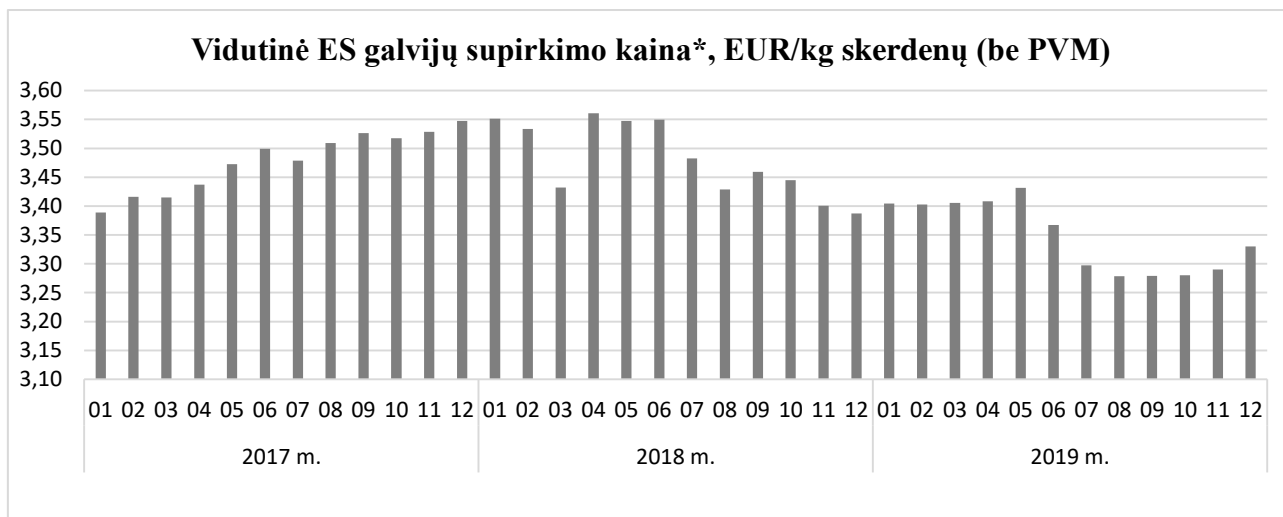
Daugiausia gyvų galvijų buvo įvežta iš Latvijos (63 proc. nuo viso gyvų galvijų importo) bei Estijos (31 proc.). Analizuojamu laikotarpiu gyvų galvijų importas iš Estijos padidėjo 57,74 proc. (arba 2376 vnt.), o Latvijos - 14,58 proc. (arba 1680 vnt.).

Šaltinis: STD

2019 m. IV ketvirtį, palyginti su 2019 m. III ketvirčiu, bendra vidutinė ES supirktų galvijų skerdenų kaina išliko gan stabili ir sudarė 3,30 EUR/kg, tačiau palyginti su 2018 m. IV ketvirčiu, sumažėjo 3,39 proc.

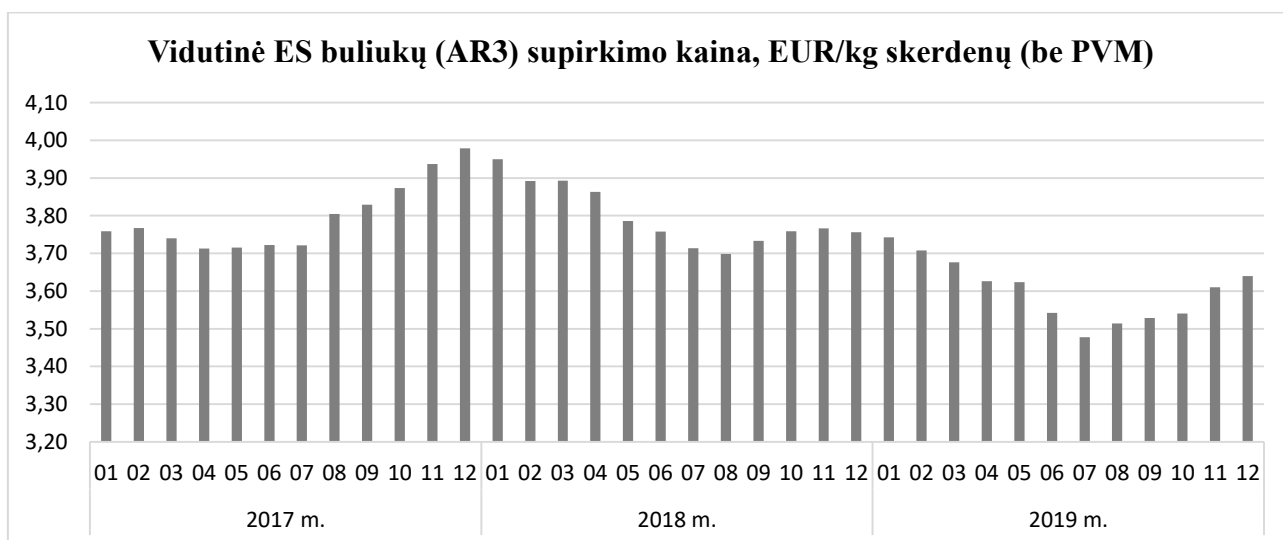
Analizuojamu laikotarpiu daugumoje ES šalių (19-oje) supirktų galvijų skerdenų kaina mažėjo: ypač Bulgarijoje 7,22 proc. (arba 0,19 EUR/kg), Rumunijoje - 6,08 proc. (0,16 EUR/kg), Airijoje bei Kroatijoje sumažėjo 0,09 Eur/kg, atitinkamai 2,69 ir 2,72 proc. Tuo laikotarpiu labiausiai kaina padidėjo Graikijoje, Lenkijoje ir Jungtinėje Karalystėje, atitinkamai 6,76 proc. (arba 0,23 EUR/kg), 4,99 proc. (0,13 EUR/kg) ir 4,01 proc. (0,14 EUR/kg).

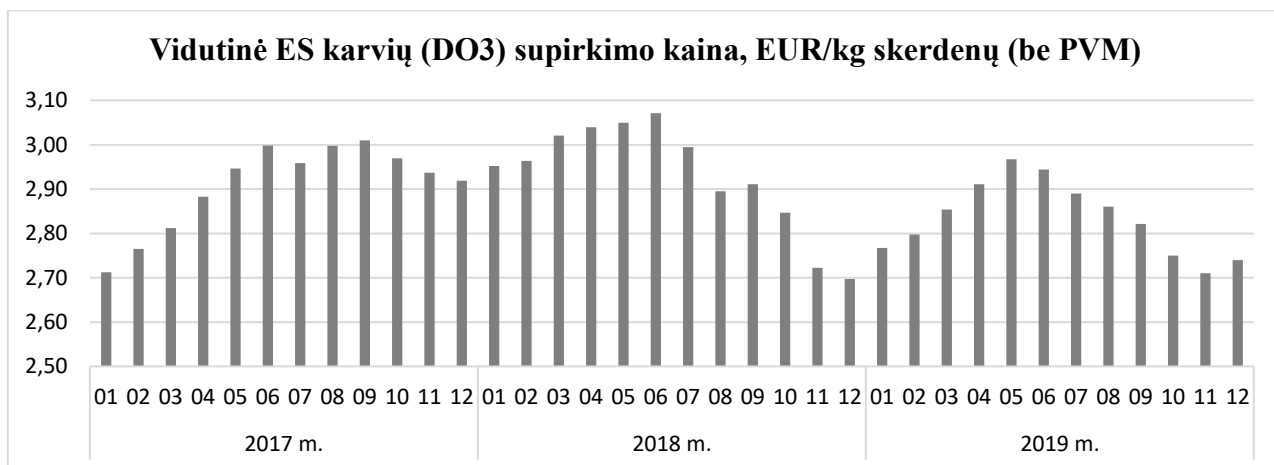
*Vidutinės kainos apskaičiuotos iš atrankinių EK teikiamų duomenų: A kategorijos - U2, U3, R2, R3, O2, O3 klasių; B kategorijos - R3 klasės; D kategorijos - R3, R4, O2, O3, O4, P2, P3 klasių; E kategorijos - U2, U3, U4, R2, R3, R4, O2, O3, O4 klasių; Z kategorijos - U2, U3, R2, R3, O2, O3 klasių.

Šaltinis: EK

2019 m. IV ketvirtį buliukų AR3 bendra vidutinė ES supirkimo kaina siekė 3,59 EUR/kg ir, palyginti su 2018 m. IV ketvirčiu, sumažėjo 4,5 proc., karvių DO3 bendra vidutinė ES supirkimo kaina analizuojamu laikotarpiu sumažėjo 1 proc. ir siekė 2,74 EUR/kg.

Šaltinis: EK

Šaltinis: EK

Europos Komisijos (toliau – EK) duomenimis, pagrindinėse ES galvijienos gamintojose šalyse, išskyrus Lenkiją ir Ispaniją, mažėja karvių skaičius. Prognozuojama, kad ši tendencija gali išlikti ir artimiausiu metu. 2019 m. karvių skaičius ES šalyse sudarė 34,8 mln. vnt. Prognozuojama, kad 2020 m. iš viso ES karvių banda gali sumažės iki 34,6 mln. vnt.

Prognozuojama, kad ES galvijienos gamyba 2020 m. turėtų išlikti gana stabili ar sumažėti tik 0,5 proc., iki 7,925 mln. t.

EK prognozuoja, kad 2020 m., palyginti su 2019 m., ES galvijienos eksportas turėtų padidėti apie 6 proc. (iki 290 tūkst. t). Tam gali turėti įtakos atsivėrusi Japonijos rinka.

Galvijienos importas į ES šalis 2020 m. turėti išlikti gan stabilus arba galėtų sumažėti apie 1 proc., iki 299 tūkst. t. AHDB duomenis, 2019 m. galvijienos importo kaina į ES buvo 6 proc. mažesnė, kai tuo pačiu laikotarpiu į Kiniją išaugo 6 proc. Kadangi yra gan plati galvijienos paklausa iš Brazilijos, Argentinos bei JAV, galvijienos kainos tiek pasaulinėje rinkoje, tiek ES neturėtų didėti.

Galvijienos suvartojimas ES šalyse vis mažėja. Prognozuojama, kad 2020 m. vienas ES šalies gyventojas jos suvartos apie 10,8 kg per metus. ES šalies gyventojai vis dažniau renkasi paukštieną.

USDA prognozuoja, kad 2020 m. galvijienos eksportas pasaulyje, palyginti su 2019 m., turėtų padidėti apie 4 proc., iki 11,5 mln. t. Numatoma, kad padidėjusi šios rūšies mėsos paklausa Azijoje bei mažėjanti pasaulinė kiaulienos gamyba turėtų įtakoti galvijienos eksporto augimą.

Prognozuojama, kad 2020 m., palyginti su 2019 m., galvijienos pasiūla pasaulyje turėtų padidėti apie 0,9 proc. Galvijienos gamybos padidėjimas pasaulyje bus susijęs su jos augimu Brazilijoje, JAV, Indijoje ir Argentinoje, kurios turėtų kompensuoti gamybos nuosmukį Kinijoje, ES ir Australijoje.

Numatoma, kad ir toliau tebesitęsiant afrikiniam kiaulių marui Kinijoje, galvijienos paklausa pasaulyje turėtų ir toliau didėti. Prognozuojama, kad 2020 m. pasaulinis galvijienos importas

turėtų pasiekti 2,9 mln. t (skerdenų svoriu). Ir nors galvijienos ir paukštienos Kinijoje suvartojimas didės, nepanašu, kad artimiausiu metu tai kompensuos kiaulienos gamybos sumažėjimą.

IŠVADOS

1. 2019 m. IV ketvirtį, palyginti su 2019 m. III ketvirčiu, visų analizuojamų galvijienos produktų vidutinės mažmeninės kainos išliko gana stabilios ir padidėjo nežymiai (0,09–0,5 proc.), tam įtakos turėjo šiek tiek sumažėjusi galvijų supirkimo kaina bei gana stabilios gamintojo kainos.

2. 2019 m. IV ketvirtį, palyginti su 2019 m. III ketvirčiu, visų analizuojamų galvijienos produktų grandinėse sumažėjo tik augintojo dalis – (0,5-0,9 proc. punktais), o gamintojo ir mažmeninės prekybos dalys padidėjo, atitinkamai 0,2-0,5 proc. punktais ir 0,3–0,6 proc. punktais.

3. 2019 m. IV ketvirtį supirktų galvijų skerdenų kaina buvo mažiausia lyginant su visais 2019 m. ketvirčiais. Šiuo laikotarpiu galvijų supirkimo kaina labiausiai sumažėja spalio mėn., besibaigiant ganiavai, kada skerdimai padidėja trečdaliu, ir išauga gruodžio mėn. kada galvijų superkama mažiausiai.

4. Analizuojamu laikotarpiu didmeninė galvijienos gabalų pardavimo kaina išliko beveik nepakitusi (-0,02 proc.). Kaip ir įprasta, kainos priklauso nuo parduodamos mėsos kokybės.

5. Prognozuojama, kad ES 2020 m. mažės galvijų skerdimas, galvijienos gamyba. Kai kuriose ES šalyse prognozuojamas nedidelis (apie 2 proc.) galvijų supirkimo kainų augimas, tačiau gan didelė pigesnės galvijienos paklausa iš Brazilijos, Argentinos bei JAV turės įtakos ES kainų stabilumui.

6. 2020 m. ES numatomas galvijienos suvartojimas mažėjimas.

Panaudoti papildomi informacijos šaltiniai:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/agricultural-outlook-2019-report_en.pdf

<https://www.mla.com.au/prices-markets/market-news/global-beef-exports-set-for-growth-in-2020/>

<http://beefandlamb.ahdb.org.uk/market-intelligence-news/global-beef-export-price-up-on-average-but-diverging-trends-between-europe-and-asiaglobal-beef-export-price-up-on-average-but-diverging-trends-between-europe-and-asia/>